ENVER PAŞA'YI SAYGI VE RAHMETLE ANIYORUZ...

Contributed by operator1
Saturday, 03 August 2024 18:02 -

Korkusuz, idealist, vatanperver ve kahraman Enver Paşa'yı şehadetinin 102. yıl dönümünde rahmetle anıyoruz. Ruhu şâd olsun.

Türk tarihinde en büyük haksızlığa uğramış bu büyük Türk kahramanına tarihte hakkettiği imajı sağlamak tüm Türk aydınlarının ortak görevi olmalıdır.

Son dönemin en büyük doğruları, hakikatte en büyük yanlışlar üzerine temellendirilmiş ideolojik doğruları meydana getirdi. İşte bu ideolojik doğrulardan nasibini alan kahramanlarımızdan biri de ömrünü inandığı doğrulara vakfetmiş Enver Paşadır. Tabular ve ideolojiler arasına sıkıştırılmaya çalışan bir tarihçilik anlayışıyla Enver Paşayı okumak ve anlamak mümkün değildir. Enver paşayı kendi tarihsel şartlarında belgelere dayalı olarak objektif bir biçimde değerlendirmeliyiz.

Cumhuriyet döneminde birçok insan, farklı saik ve sebeplerle Enver Paşa hakkında yanlış ve haksız peşin hükümlere sahip olmuştur. Bunların bir kısmı, Cumhuriyet öncesi siyasî çekişmelerin sonraki zamanlara yansımasıdır. Demokratik hayatımız hâlâ kavga ve karalama üslûbundan kurtulamadığı için bu etkileri, hüzünle de olsa görmek zorundayız.

Millî Mücadele dönemine has bazı sıkıntılar ve bunların yol açtığı tutumlar da yanlış algılamalara yol açmıştır. Enver Paşa'nın Türkiye'ye girme ihtimali karşısında, M. Kemal Paşa bazı tedbirler almıştır. Bu tutumların doğruluğu yahut haklılığı tartışılabilir. Ancak, ilgi çekici olan, bu yanlış algılamaları devam ettirenlerin, Millî Mücadeleyi yapanlar değil, onların ardından laf üretenler olmalarıdır. . Yakın tarihimiz, en ciddi çalışmalarda bile güncel politikanın bakış açılarından yahut kavramlarından kurtulamıyor; bu zaaftan kurtulmakta çok gecikmiş durumdayız.

Görülen büyük hatalardan biri, takım tutar gibi tarihî kahramanlarımızı tutmaktır! Birine bağlanınca öbürünü kötüleyerek yanlış yargılar oluşturmak, siyahbeyaz görmek, uyanık bir kalb ve açık bir zihnin tavrı değildir. Zaman ve şartlarla sınırlı bazı değerlendirmelerin, bütün zamanlar için geçerli yargılara dönüştürülmesi, istikametini kaybetmiş yetersiz zihinlerin eseri olabilir. Bu tutumu, az gelişmişliğin en sağlıklı göstergesi olarak yorumlamak yerinde olur. Burada bilgi yetersizliğinin de önemli payı olduğunu söylemeliyiz.

Bir örnek verecek olursak, Sultan II. Abdülhamit Han hayranlığı, bu tür bazı okumuşlarımızda, başka hiçbir tarihî şahsiyete değer tanımayan bir körlük yaratmaktadır.

Araştırıp ta M. Kemal Paşa'nın Enver Paşa hakkındaki muhteşem sözlerinden haberdar olunca, siz de "Bu Atatürkçülere acaba ne oluyor?" demekten kendinizi alamayacaksınız... Güya Millî Mücadeleyi yüceltmek için, geride kalanları küçültmeye çalışmak artık bıkkınlıktan öte sıkıntı vermeye başlamıştır. Bizim tarihimiz tek kişiye dayalı bir aşiret hikâyesi değildir; adlı adsız bir kahramanlar ordusunun oluşturduğu büyüklüktür.

Görünen odur ki, kendi kahramanlarımızı aşağılamaya, şehitlerimize saygısızlığa varan bir kafa karışıklığı yaşanmaktadır. (N. Kösoğlu 2008)

Enver Paşa bir kurban bayramı sabahı olan 4 Ağustos 1922 Cuma günü Tacikistan'da, Belcıvan yakınlarındaki Abdere mevkiinin Çegen Tepesinde Bolşeviklerle yapılan bir çarpışma esnasında Derviş isimli atının üzerinde yalın kılıç dövüşürken şehit düşmüştür. Hayatını ülkesinin özgürlüğüne, refahına ve bekasına adayan, Türk-İslam halkının birliğine ömrünü feda eden Şehit Enver Paşa'yı unutmamak ve daima hatırlamak dileğiyle. Allah (c.c) Enver Paşa ve tüm şehitlerimize rahmet etsin.

Türk tarihinin yetiştirdiği en büyük vatanseverlerden birisi Enver Paşadır. Osmanlının çöküşünü İttihat Terakki Cemiyetine mal etmek tarihi açıdan çok büyük yanlıştır. Kaldı ki Kurtuluş savaşını veren kadronun neredeyse tamamı bu cemiyette yer almış insanlardır.

Alparslan'ı tasvir ederken, "Müslüman Türk'e Anadolu yolunu açan insan. Kars Kalesi'nin üstünden batıya doğru bir bakışı var. Otuz yaşında, ruhta ve maddede muhteşem genç…" diye tebcil ediyor. Sultan Fatih de fetihte 21 yaşındaydı! Nedense Enver Paşa'nın 35 yaşında Başkumandan olması normal görülmüyor! İnsanın aklına şöyle muzip bir soru geliyor: Yaşını başını almış komutanlar cepheden kaçıyor ve vatan göz göre göre paylaşılıyorsa, bir kurmay subay, oturup biraz daha yaşlanmayı mı beklemeliydi?

Balkan bozgununu yaşamış olan ordunun muhakkak surette ıslâhı gerekiyordu. Genç Harbiye Nazırı Enver Paşa, ilk iş olarak bunu yaptı. Kendi kusurlarını örtmek ve şahsî ikbali için zamanın iktidarına yaranarak Başkumandanı Enver Paşa'yı hakaretlerle suçlayan Yarbay Şerif, hiç olmazsa bu hususta dürüst davranmıştır. Zira o diyor ki: "Ordu, Enver Paşa ile ordu hâline geldi. Herkese bir çeviklik, bir sür 'at, bir askerlik geldi. Ordu, yeni bir dünyaya doğdu. Ordumuz orduya, subayımız subaya benzedi. Enver, Alman Islâh Hey'eti'nin taşkınlıklarını önler ve itirazlarına rağmen bildiği yola giderdi. Osmanlı tarihinin ilk defa gördüğü, yenileştirici, çalışkan, kati ve azimkâr bir Harbiye Nazır'ıydı.

İsmet İnönü, Enver Paşa hakkında şunları söylemiştir: "Şahsî meziyetleriyle iyi bir asker, iyi bir subay, iyi bir insan olarak toplumun kusur olarak bildiği unsurlardan, insanın tasavvur edemeyeceği kadar nasibi olmayan bir tiptir. Asker vasıfları bakımından vazife sever, çalışkan ve korku nedir bilmez müstesna kahraman olarak, askerliğin aradığı ölçülerin en yukarı seviyesinde yer almıştır.

Geçmişte olduğu gibi bugünler de de Özellikle Sarıkamış'ın anılması gündemiyle televizyon ekranlarına çıkan sözde aydın, bilgisiz ya da hain kişiler tek kurşun atılmadan bu insanlar öldü boşu boşuna bu kadar insan hayalperest birisi tarafından cephede donduruldu gibi ipe sapa gelmez ifadeleri ağızlarına sakız yaparak söyleyebiliyorlar.

" Tarihçi Ziya Nur Bey'in tespitleriyle artık meydandadır: Enver Paşa mecnun değil, vasıflı bir siyasî ve askerdir. Balkan Harbi'ni çok önceden görmüş ve Çanakkale'de, İngiliz donanmasının yenilebileceğini ispat etmiş bir kişi olarak tarihe geçmiştir. Böylece İngiltere'nin itibarını sıfıra indirmiş ve sömürgeciliğine darbe vurmuştur. Bizce onun asıl suçunu ve günahını (!) burada aramalıdır… Şu husus da çok önemli: Sarıkamış'tan hemen sonra başlayan Çanakkale savunması, başta İstanbul ve Boğazlar olmak üzere Doğu Anadolu ve buradan İskenderun'a kadar olan bölgeleri yutmak isteyen kanlı bir Çar'ın da sonunu getirmiştir. 1917'de Rusya'da patlayan Bolşevik İhtilâli, Çarlığı yıkmış; Türkiye bu azgın devden kurtulmuş ve 1918'de Kars, Ardahan ve Batum'u almıştır.

Müttefikimiz olan Almanya bu savaştan zaferle çıksaydı Türkiye'nin konumu ne olurdu? Bu da bir başka bahistir… Zira bu müttefik de bizim için gerçek bir dost değildi. Alman dostluğunun derecesi, 1918'de ordumuz Bakü'nün imdadına giderken Tiflis demiryolunda önümüzü kesmesiyle açıkça anlaşılmıştır.

Mehmetçik, Sarıkamış'ta bir destan yazmıştır. Biz bunu biraz geç anlamış olsak da savaştığımız taraf yani Ruslar, "Telefonları donduran ve Rus harekâtını durduran soğuk, Türk hücumlarını durduramıyordu." demişlerdir. Sarıkamış'ta karlar üzerinde yazılan destan kısa bir süre sonra Çanakkale'de sular üzerinde yazılacaktır. Ayağa kalkan bu millî uyanış, İstiklâl Harbi'nden zaferle çıkmış ve bugünkü yurdumuzu bize bağışlamıştır.

Enver Paşayı ve bütün şehit ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyoruz mekanları Cennet olsun.
ÜLKÜTEK